

Kiszámoljuk A_k pontos értékét. (Az egyszerűség kedvéért az üres sorozatot is a „jó” sorozatok közé tartozónak tekintjük. Ez nyilván nem változtat a feladat állításán, hiszen $\frac{A_k}{k!}$ és $\frac{A_{k+1}}{k!}$ egyszerre konvergens, mert $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{k!} = 0$.)

Nézzük meg, hány i elemű „jó” (a feladat feltételeit kielégítő) sorozat van ($i = 1, 2, \dots, k$). k darab elem közül i darabot $\binom{k}{i}$ -féleképpen választhatunk ki, s ezt az i elemet $i!$ -féleképpen állíthatjuk sorba ($i = 0$ esetén $0! = 1$). Ezek szerint $\binom{k}{i} i! = \frac{k!}{(k-i)!}$ darab i elemű „jó” sorozat van. Így $A_k = \sum_{i=0}^k \frac{k!}{(k-i)!} = k! \sum_{i=0}^k \frac{1}{i!}$ (ha i végigfut a 0 és k közti egészezen, akkor $k-i$ is ezt teszi). Tehát

$$\frac{A_k}{k!} = \sum_{i=0}^k \frac{1}{i!} = \frac{1}{0!} + \frac{1}{1!} + \frac{1}{2!} + \dots + \frac{1}{k!}.$$

$\frac{A_k}{k!}$ láthatóan szigorúan monoton növekvő sorozat, másrészt $i! = i(i-1)\dots 2 \cdot 1 \geq 2 \cdot 2 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = 2^{i-1}$ minden $i \geq 1$ -re, tehát

$$\begin{aligned} \frac{1}{0!} + \frac{1}{1!} + \frac{1}{2!} + \dots + \frac{1}{k!} &\leq 1 + \frac{1}{2^0} + \frac{1}{2^1} + \dots + \frac{1}{2^{k-1}} = \\ &= 1 + \frac{1 - \frac{1}{2^k}}{1 - \frac{1}{2}} < 1 + \frac{1}{1 - \frac{1}{2}} = 3, \end{aligned}$$

így $\frac{A_k}{k!}$ felülről korlátos. Mínt hogy monoton nő és felülről korlátos, ezért konvergens, amit bizonyítani kellett.

Megjegyzések. 1. Ismeretes, hogy $\lim_{k \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^k \frac{x^i}{i!} = e^x$ minden x -re fennáll (ld.: *Urbán János: Határértékszámítás*, Műszaki Könyvkiadó, 1975., 422. oldal), így $x = 1$ -re azt kapjuk, hogy

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{A_k}{k!} = \lim_{k \rightarrow \infty} \sum_{i=0}^k \frac{1}{i!} = e.$$

2. Az $s_0 = a_0, s_1 = a_0 + a_1, \dots, s_k = a_0 + a_1 + \dots + a_k$ alakú sorozat (ún. végtelen sor) konvergenciájának elégséges (de nem szükséges!) feltétele, ha teljesül, hogy

- a) minden a_i pozitív (a sor pozitív tagú) és
- b) van olyan $0 < q < 1$ szám, hogy minden i -re

$$a_{i+1}/a_i \leq q.$$

Az a) feltétel ugyanis biztosítja, hogy s_k (szigorúan) monoton nő. A b) feltétel alapján pedig az s_k sor felülről becsülhető egy konvergens (tehát korlátos) mértani sorral: ugyanis

$$a_i = a_i/a_{i-1} \cdot a_{i-1}/a_{i-2} \cdot \dots \cdot a_1/a_0 \cdot a_0 \leq q^i a_0,$$

tehát $s_k = a_0 + a_1 + a_2 + \dots + a_k \leq a_0 + a_0q + a_0q^2 + \dots + a_0q^k = a_0 \frac{1 - q^{k+1}}{1 - q} < \frac{a_0}{1 - q}$ ($q < 1, a_0 > 0$). Így s_k felülről korlátos, és mivel monoton nő, valóban konvergens. Az s_k sor még akkor is felülről becsülhető egy q hányadosú mértani sor és egy konstans összegével, ha b) helyett a következő, gyengébb feltétel teljesül:

- b') van olyan $q < 1$ pozitív szám, amelyre minden elég nagy i esetén $a_{i+1}/a_i \leq q$.

a) és b') együtt az ún. *hányados-kritérium*, amit mi a fenti megoldásban $q = \frac{1}{2}$ helyettesítéssel alkalmaztunk. A mi esetünkben $\frac{a_{i+1}}{a_i} = \frac{1}{i+1}$, s ez 0-hoz tart, ha i a végtelenbe tart, így b') nyilván akármilyen $0 < q$ esetén fennáll.

(Megjegyzendő, hogy ha x rögzített pozitív szám, akkor az előző megjegyzésben szereplő $s_k = \frac{1}{0!} + \frac{x}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^k}{k!}$ sorozatról ugyanígy látható be, hogy konvergens.)